

PSYCHOLOGIE VÝCHOVY

Klára Janovská

OSNOVA

- Základní pojmy
- Otázky psychologie výchovy
- Vlivy na výchovu
- Výchovné styly, metody a formování osobnosti
- Cíle výchovy
- Alternativní způsoby výchovy
- Shrnutí

Pojmy

- Výchova
- Dovednosti
- Učení
- Návyky
- Znalosti

Psychologie výchovy - otázky

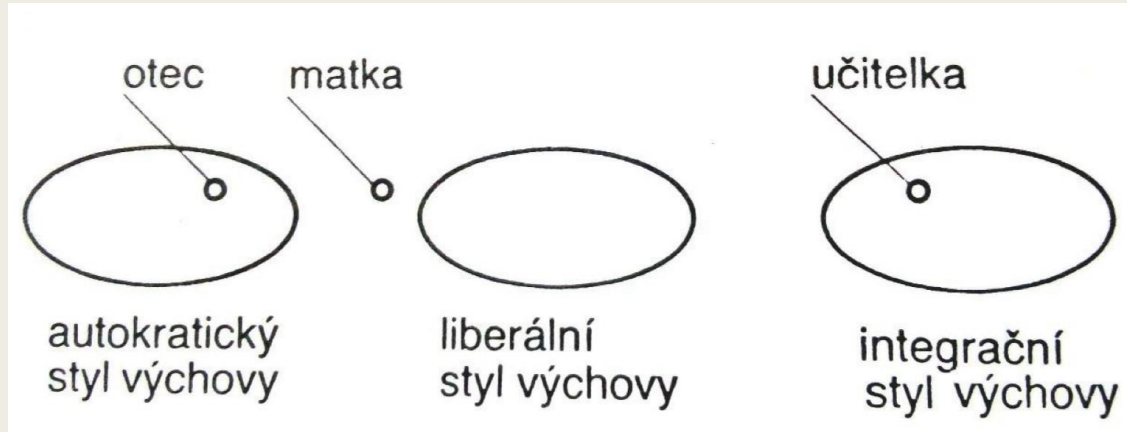
- Ovlivnitelnost vrstevnickými skupinami
- Účinky výchovných metod a stylů
- Formování zájmu dětí a postoje ke vzdělávání a hodnotám
- Jak lze měnit návyky

Vlivy na výchovu

- Vzdělání
- Osobní problémy, události
- Sociokulturní problémy
- Vlastní životní cíle
- Sociální status
- Vlastnosti
- Životní zkušenosti

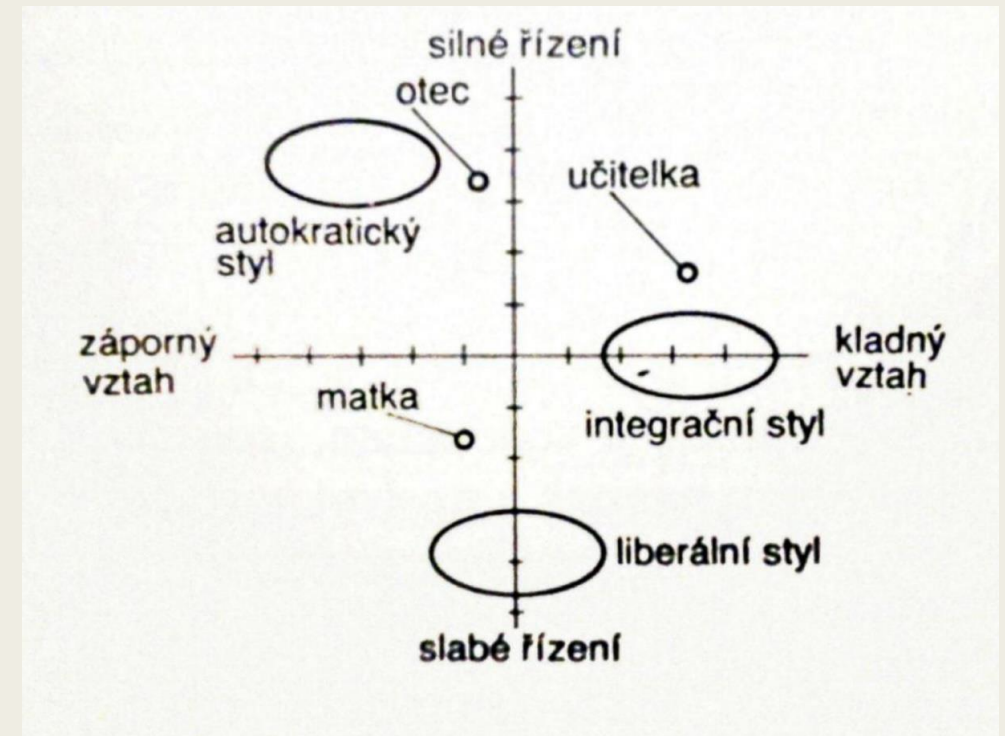
VÝCHOVNÉ STYLY A METODY

K. Lewin

- Vysvětlení
- Rada
- Prosba
- Povzbuzení
- Příklad
- Odměna
- Trest

Earl S. Schaefer

Formování osobnosti

- Motivace
- Množství činnosti
- Metody řízení činnosti
- Velikost požadavků
- Vztah k osobám, se kterými je činnost vykonávána

Cíle výchovy

- Prosociální chování
- Sociální přizpůsobení
- Autonomní chování
- Duševní zdraví

Současné teorie vyučování

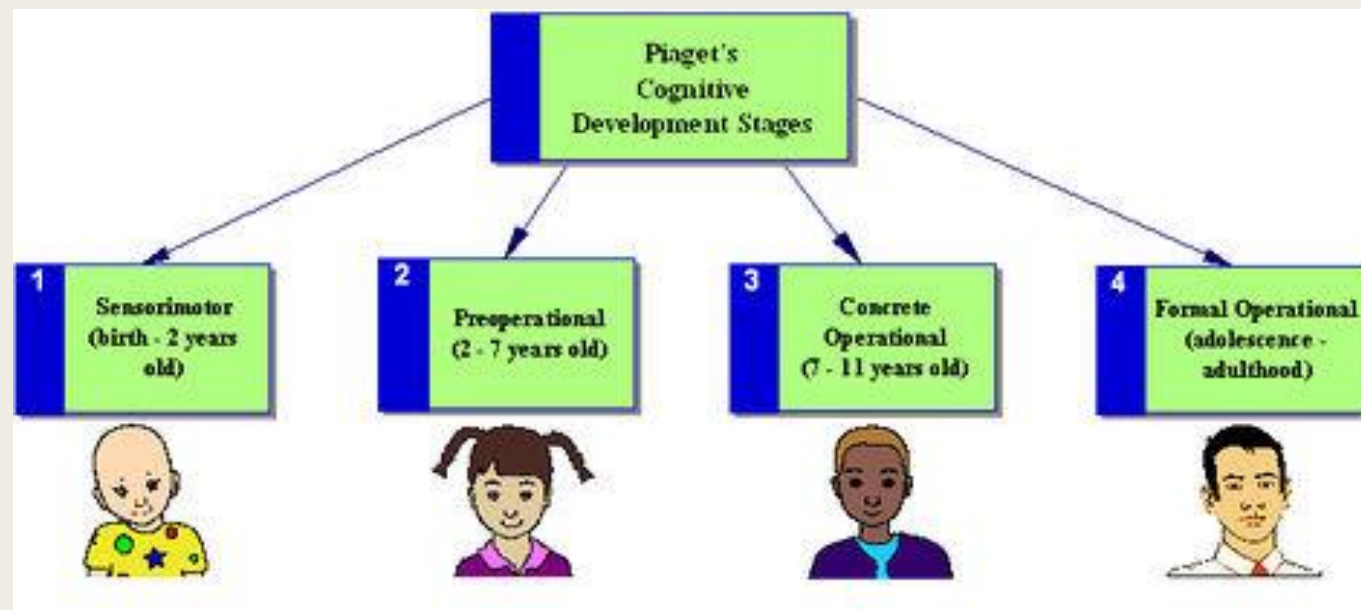
- **Akademické teorie** = definování všestranně kultivovaného člověka
- **Personalistické a spiritualistické teorie** = „dítě je králem“
- **Kognitivně psychologické, technologické a sociokognitivní teorie** = řešení konkrétních a reálných problémů učení a vyučování

Piagetova teorie kognitivního vývoje

- **Asimilace** = přijímání a osvojování si nových zkušeností
- **Akomodace** = přizpůsobení se novým prvkům
- Proces učení jako základní mechanismus permanentní adaptace organismu a prostředí

Vývojová stádia:

1. Senzomotorické
2. Předoperační
3. Konkretní operace
4. Formální operace

Alternativní způsoby výchovy

- Metoda Montessori
- Unschooling

Shrnutí

- Co je to výchova a čím může být ovlivněna?
- Čím se zabývá psychologie výchovy?
- Co je cílem výchovy jedince?
- Jaký je základní princip vývoje dle Piageta?

Zdroje

- *Styly výchovy v rodině*. Online, Bakalářská diplomová práce. Masarykova univerzita: Masarykova univerzita, 2016. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/qyyr0/BP_Lojdova.pdf.
- ČÁP, Jan. *Psychologie výchovy a vyučování*. Karolinum, 1993. ISBN [80-7066-534-3](https://www.isbn-international.org/product/80-7066-534-3).
- RÝDL, Karel. *Metoda Montessori pro naše dítě*. 2. Univerzita Pardubice, 2007. ISBN 9788073950040.
- *Výchova k hodnotám na 1. stupni základní školy*. Online, Diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita, 2012. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/vmq6c/DP_MAZALOVA_SIMONA__2012.pdf
- Teorie kognitivního vývoje Jeana Piageta. Online. S. 2. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/ped/jaro2012/SA4BP_EPIS/Ep.Jean_Piaget.pdf.